

A májdaganatok jelentős része ma már megelőzhető lenne – Schaff Zsuzsa közgyűlési előadása videón

A májrák rendkívül alattomosan kialakuló és súlyos daganattípus, melynek hátterében legtöbbször vírusfertőzés áll. Hogyan lesz egy vírusfertőzésből daganat? Miért nevezik „báránybőrbe bújó farkasnak” a hepatitis C-t? Hogyan segítette a vírus működésének megismerése olyan hatóanyagok kifejlesztésében, melyek mára több mint 90%-ban képesek leküzdeni a krónikus fertőzést? Minderről Schaff Zsuzsa akadémikus beszélt előadásában az MTA 188. közgyűlésén.

2017. JÚNIUS 12.

A májrák a hatodik leggyakoribb daganatos megbetegedés a világon, halálozásban pedig a harmadik helyen áll, ami jól mutatja lefolyásának súlyosságát. A ráktípus jellemzője, hogy kialakulásának hátterében jobbra krónikus vírusfertőzés áll, melyet a hepatitis B-, illetve a hepatitis C-vírus okoz. E kórokozók működési mechanizmusának megfejtésével és a krónikus fertőzést leküzdő hatóanyagok kifejlesztésével foglalkozik Schaff Zsuzsa akadémikus, aki egyebek mellett egy új, Magyarországon is elérhető, igen hatékony gyógymódról számolt be az MTA közgyűlésén tartott előadásában.

Schaff Zsuzsa Fotó: mta.hu/Szigeti Tamás

A májdaganatok többségéért felelős két vírus közti legfontosabb hasonlóság, hogy mindkettő képes krónikus fertőzést okozni, melynek során a máj lassú átalakuláson megy át, és végül májsugor, majd májrák alakulhat ki. Mindkét vírusfertőzés vérrel, fertőzött eszközökkel (például intravénás droghasználóknál), illetve szexuális úton terjed. (Érdemes megemlíteni, hogy a máj harmadik közismert vírusfertőzése, a hepatitis A az ugyan jóval könnyebben terjed, azonban a kialakuló betegség heveny lefolyású, krónikus fertőzöttség nem alakul ki.)

Megelőzhető betegség és báránybőrbe bújó farkas

A hepatitis B-vírus ellen már az 1980-as évektől létezik vakcina, tehát a fertőzés megelőzhető, ráadásul a fertőzötteknek csak mintegy 10%-ában alakul ki krónikus megbetegedés nagyjából 10-20 év alatt.

„A hepatitis C-t ugyanakkor gyakran nevezik báránybőrbe bújó farkasnak” – mondta el Schaff Zsuzsa. Ennek oka, hogy a krónikus betegség lefolyása lassabb, tünetei enyhébbek, mint a hepatitis B esetében, viszont a fertőzöttek 80%-ánál alakul ki krónikus megbetegedés. Ráadásul, mivel a vírus szaporodásakor rengeteg mutáns keletkezik, mindeddig vakcinát sem sikerült létrehozni a fertőzés megelőzésére.

Magyarország lakosságának 1%-a krónikus hepatitis C-fertőzött, azonban keleti szomszédainknál, így Ukrajnában és különösen Romániában (3,3%) ez az arány jóval magasabb. Emellett nálunk a vírus egy olyan típusa terjedt el, mely különösen rosszul reagál a hagyományos interferonkezelésre.

Alapkutatásból hatékony gyógymód

Schaff Zsuzsa és kutatótársai munkája az utóbbi évtizedekben nagyban hozzájárult ahhoz, hogy feltáruljon a hepatitis C-vírus működési mechanizmusa, és így olyan gyógyszerhatóanyagok születhettek meg, melyek képesek közvetlenül támadni a

vírus működésének egyes összetevőit. Míg az 1990-es évek elejének gyógyszeres kezeléseivel a krónikus hepatitis C-fertőzöttek mindössze 10%-át sikerült vírusmentessé tenni, az új hatóanyagokkal ma ez az esetek több mint 90%-ában elérhető.

Bár a gyógyszeres kezelés jelenleg meglehetősen költséges, mindenképpen jóval olcsóbb, mint a krónikus megbetegedés és a kialakuló májrák kezelése vagy az esetleges májátültetés. Schaff Zsuzsa szeretné elérni, hogy az egészségügyi döntéshozók ráébredjenek: az időben felismert krónikus májgyulladás gyógyszeres kezelése nemcsak a betegek életminőségét és életkilátásait

javítja, de e beavatkozás társadalombiztosítási támogatása gazdaságilag is ésszerű döntés.

Az előadáson készült videofelvétel itt tekinthető meg. (A videó feletti csúszkával állítható az élőkép és a dia méretének aránya.)

Schaff Zsuzsa az InfoRádió Sigma – a holnap világa című adásában is megszólalt, a felvétel [itt hallgatható meg](#).

Forrás: https://mta.hu/tudomany_hirei/hepatitis-c-felfedezese-nobel-dijat-ert-a-fertozes-gyogvitasa-pedig-ma-mar-lehetseges-110870

Válogatta: Fonyó Istvánné